

TRƯỜNG THCS - THPT NGUYỄN KHUYẾN
TRƯỜNG TH - THCS - THPT LÊ THÁNH TÔNG
TỔ ĐỊA LÍ

BÀI 9. THIÊN NHIÊN NHIỆT ĐỚI ẨM GIÓ MÙA

1. Tính chất nhiệt đới ẩm gió mùa

a. Tính chất nhiệt đới

- Biểu hiện:

+ Tổng bức xạ lớn, cân cân bức xạ dương quanh năm.

+ Nhiệt độ trung bình năm trên 20°C.

+ Tổng số giờ nắng từ 14000 - 3000 giờ.

- Nguyên nhân: Nước ta nằm trọn trong vùng nội chí tuyến, trong 1 năm nơi nào cũng có 2 lần Mặt Trời lên thiên đỉnh, góc nhập xạ lớn.

b. Lượng mưa, độ ẩm lớn

- Biểu hiện:

+ Lượng mưa nước ta lớn: trung bình năm từ 1500 - 2000mm. (sườn đón gió 3500 - 4000mm).

+ Độ ẩm không khí cao trên 80%.

+ Cân bằng ẩm quanh năm dương.

- Nguyên nhân: nằm trong khu vực nhiệt đới, nên lượng bốc hơi lớn, giáp biển Đông.

c. Gió mùa

Gió mùa	Gió/Hướng chủ yếu	Nguồn gốc	Phạm vi hoạt động	Thời gian hoạt động	Tính chất	Ảnh hưởng khí hậu
Mùa đông	Gió mùa Đông Bắc/ Đông Bắc	Áp cao Xibia	Miền Bắc (16° trở ra)	Tháng 11 – Tháng 4 năm sau	- Nửa đầu mùa: khô, lạnh. - Nửa sau mùa: Lạnh, ẩm.	Mùa đông lạnh miền Bắc.

	Tín phong Đông Bắc	Áp cao chí tuyến	Miền nam 16 ⁰ trở vào	Quanh năm	Nóng, khô và ít mưa	Mùa khô sâu sắc miền Nam
Mùa hạ	Gió mùa mùa hạ/ hướng Tây Nam	Nửa đầu mùa: Áp cao Bắc Ấn Độ Dương	Cả nước	Tháng 5 - Tháng 10	Nóng ẩm	Mưa cho Nam Bộ và Tây Nguyên, Khô nóng cho Bắc Trung Bộ và Duyên hải Nam Trung Bộ
		Áp cao cận chí tuyến Bán cầu nam vượt xích đạo				Kết hợp với dải hội tụ nhiệt đới. Mưa cho cả nước (Bắc Bộ hướng Đông Nam).

*** Hoạt động gió mùa đã dẫn tới sự phân mùa khí hậu khác nhau giữa các khu vực:**

- Miền Bắc phân chia thành mùa đông lạnh ít mưa; mùa hạ nóng ẩm mưa nhiều.
- Miền Nam có 2 mùa khô – mưa rõ rệt.
- Tây Nguyên và đồng bằng ven biển Trung Trung Bộ có sự đối lập về mùa mưa và mùa khô.

